

**Stichting Anglo European Studbook
Fokprogramma**

Inhoudsopgave

1. Naam van de organisatie	4
2. Fokdoel	4
3. Naam van het ras	4
4. Eigenschappen van AES-paarden	4
5. Selectie- en fokdoelstellingen	5
5.1 Hengsten	5
5.2 Indeling hengsten	6
5.2.1 Failed	6
5.2.2 Registered hengsten.....	7
5.2.3 Licensed hengsten	7
5.2.4 Approved hengsten	7
5.2.5 Elite hengsten.....	7
5.3 Toekenning status	7
5.4 Veterinaire keuring.....	8
5.5 Testen op WFFS.....	8
5.6 DNA-profiel.....	8
5.7 Beoordelingen van merries, veulens en jonge paarden.....	8
5.7.1 Status.....	9
5.7.2 Keuringen	9
5.7.3 AES-registratie.....	9
5.7.4 Testen	10
6. Geografische omgeving.....	10
7. Identificatie van paarden 7.a Wijze van identificatie	11
7b. Controlesystematiek	11
8. Systeem voor registratie van de afstamming.....	12
8.1 De verschillende registratieprocedures uitgelegd voor ieder stamboek:.....	12
8.1.1 Registratieprocedure Main stamboek.....	12
8.1.2 Registratieprocedure Auxiliary stamboek.....	12
8.1.3 Registratieprocedure Foundation stamboek:	13
8.2 Systeem voor het vastleggen van ouderschap.....	13
9. Informatie over de omstandigheden die creatie/reconstructie rechtvaardigen.....	14
10. Prestatieonderzoek	14
10.a Wijze van gegevensverzameling.....	14
10.b Wijze van registratie, validatie en datacommunicatie.....	14
10.c Toepassing gegevens in het kader van selectiedoelen.....	14

11. Genetische evaluatie	15
12. Indeling van het stamboek	15
12.a: onderverdeling in hoofdsectie en aanvullende secties	15
12.b Onderverdeling in klassen van de hoofdsectie	15
12.c Voorschriften, criteria en procedures voor opname in de hoofdsectie en aanvullende secties	
12.c.1 Main stamboek.....	15
12.c.2 Auxiliary stamboek	16
12.c.3 Foundation stamboek.....	16
12.d Voorschriften, criteria en procedures voor opname in klassen binnen de hoofdsectie.....	17
12.e Voorschriften opname paarden van een ander ras of specifieke hengstenlijn of merrielijn binnen dat andere ras in de hoofdsectie	17
12.f Uitkruising hengsten van niet-WBFSH-stamboeken	17
12.g Procedure voor opwaardering nakomelingen van dieren uit aanvullende sectie naar hoofdsectie.....	17
12.h Voorwaarden voor aanvaarding fokdieren voor natuurlijke dekking	17
12.i Voorwaarden voor aanvaarding fokdieren voor kunstmatige inseminatie	17
12.j Verbod op reproductietechnieken	17
13. Aantallen	18
13.a. Aantal ingeschreven dieren in het AES.....	18
13.b. Aantal dekkingen.....	18
13.c. Aantal inseminaties	18
13.d. Aantal mannelijke dieren ingezet voor de fokkerij	19
13.e. Aantal vrouwelijke dieren ingezet voor de fokkerij	19
13.f. Aantal geboren dieren	19
13.g. Aantal actieve fokkers	19
13.h. Aantal leden/aangeslotenen	19
14. Beleid inteeltproblematiek en erfelijke gebreken	19
15. Afgifte paardenpaspoorten en zoötechnische certificaten.....	19
16. Uitvoering fokprogramma 16.a Medewerkers.....	20
16.b Beschikbare faciliteiten en apparatuur	20
17. Uitbesteding activiteiten	20

1. Naam van de organisatie

Stichting Anglo European Studbook

Het moederstamboek is het Anglo European Studbook Ltd in het Verenigd Koninkrijk (UELN826002) dat het stamboek van oorsprong bijhoudt.

2. Fokdoel

Het doel van de het prestatieamboek Stichting Anglo European Studbook (hierna: Stichting AES of AES) is om de instandhouding en verbetering van moderne sportpaarden te faciliteren, gericht op het hoogste niveau in de drie Olympische disciplines springen, dressuur en eventing.

Stichting AES streeft als fokdoel naar gezonde sportpaarden die in staat zijn om op Grand Prix-niveau succesvol deel te nemen aan spring-, dressuur- en eventingwedstrijden.

Om dit te kunnen bereiken, richt het AES zich vooral op functionaliteit, vermogen en temperament van de paarden.

Stichting AES vindt aandacht voor een correcte bouw essentieel om paarden te kunnen fokken voor het sportieve doel en voor duurzaamheid.

Stichting AES erkent daarnaast het belang van temperament voor trainbaarheid en rijdbaarheid en ondersteunt het fokken van paarden met een goed karakter die 'happy athletes' en betrouwbare partners in de sport zullen worden.

3. Naam van het ras

Anglo European

4. Eigenschappen van AES-paarden

Stichting AES streeft naar het volgende ideaalbeeld voor een paard of pony:

1. Heeft een goed temperament met de mogelijkheid om te leren en de bereidheid om te presteren en is gemakkelijk en prettig in de omgang
2. Heeft sterke en goede ledematen die langdurige gezondheid bevorderen, voor prestaties op het hoogste niveau zonder pijn of ongemakken
3. Heeft een correcte bouw die expressieve bewegingen en prestaties mogelijk maakt
4. Is harmonieus gebouwd, met lange lijnen en een nobele uitdrukking

Samengevat: het AES vergemakkelijkt het fokken van sportpaarden –voor springen, dressuur en eventing- die geschikt zijn om op internationaal topniveau te presteren, meer bepaald het Grand Prix-niveau voor dressuurpaarden en springpaarden, FEI-niveau voor pony's en 5*/WEG-niveau voor

eventers. De paarden/pony's zijn in staat om langdurig prestaties op dat niveau te leveren op basis van hun goede gezondheid, wat ondersteund wordt door een correcte bouw, goede bewegingen en de mogelijkheid en bereidheid om te presteren.

Volbloed

Foktechnisch streeft het AES naar sportpaarden die de positieve eigenschappen hebben verkregen door combinaties van de beste bewezen Europese bloedlijnen als het gaat om de vererving van sportcapaciteiten. De inbreng van geschikte Engels Volbloeds en Anglo-Arabieren wordt daarbij als positief gekenmerkt. De invloed van met name Engels Volbloed hengsten heeft zich volgens het AES bewezen in de afstamming van bovengemiddeld presterende paarden. De hoogst geklasseerde AESgeregistreerde sportpaarden in de FEI-rankings tonen dat aan.

Ook bij Anglo European-paarden komt het genetisch defect WFFS voor, er zijn geen genetische bijzonderheden ten opzichte van andere WBFSH-stamboeken bekend.

Stichting AES staat lijnenteelt toe voor zowel hengsten- als moederlijnen. Naarmate onze kennis over recessieve mutaties groeit, zal Stichting AES er altijd naar streven om voorop te lopen in transparantie en controle. Stichting AES vermeldt duidelijk de WFFS-status (getest – positief, getest – negatief, niet getest) van elk dier in de AES database.

5. Selectie- en fokdoelstellingen

In het kader van het realiseren van het fokdoel inspecteert en selecteert de Stichting AES paarden in relatie tot dit fokprogramma.

De selectiedoelstellingen daarbij betreffen:

- Gezondheid
- Vermogen
- Conformatie
- Beweging
- Kwaliteit van nakomelingen
- Wedstrijdmentaliteit en karakter
- Wedstrijdresultaten (data FEI en Nationale Federaties)
- Voortplantingsvermogen

Daarnaast registreert AES de paarden in verschillende registers om de selectie- en fokdoelstellingen tot uitdrukking te kunnen brengen (Main, Auxiliary or Foundation Stamboek).

5.1 Hengsten

Goedgekeurde hengsten kunnen lineair gescoord worden met gedetailleerde beschrijvingen van:

- a) Correctheid van ledematen en gezondheid, onderzocht op een harde ondergrond. b) Lichaamsbouw
- c) Stap
- d) Draf
- e) Galop
- f) Springen (alleen voor springpaarden en eventers)

Voor dressuur, springen en eventing worden aparte kenmerken gedefinieerd en duidelijk gemarkeerd in het lineaire profiel ((soundness assessment).

5.2 Indeling hengsten

Hengsten worden na keuring ingedeeld in de volgende klassen:

5.2.1 Failed

5.2.2 Registered

5.2.3 Licensed

5.2.4 Approved

5.2.5 Elite

Lineaire score / soundness assessment

Bij de keuring van een hengst wordt de eerste beoordeling indien mogelijk bepaald op basis van zijn bouw, prestatievermogen, beweging en afstamming door middel van een lineair profiel. Lineaire profielen van goedgekeurde hengsten worden toegevoegd aan de database. Ongezonde paarden worden uitgesloten. In geval van geschil over de gezondheid, beslist de door het AES aangewezen dierenarts. Een lineair profiel is ondergeschikt aan de mening van de keurmeesters over de kwaliteiten van het betreffende paard.

Beoordeling

Hengsten tussen de 2 ½ en 3 ½ jaar oud worden beoordeeld aan de hand en in vrije beweging en kunnen worden beoordeeld als Failed (niet goedgekeurd), Registered of Licensed.

Wanneer hengsten vier jaar of ouder zijn, worden zij beoordeeld onder het zadel. Er wordt verwacht dat zij verrichtingen in dressuur of springen laten zien die passen bij hun leeftijd. Alleen dan komen ze in aanmerking voor een verandering van status naar Licensed of Approved.

Van een zevenjarige hengst verwacht dat hij minimaal kan presteren op nationaal wedstrijd niveau om in aanmerking te komen voor een prestatiebeoordeling met het oog op de toekenning van een Approved status. Elite hengsten hebben doorgaans een succesvolle internationale carrière en Grand Prix wedstrijdervaring.

Een behaalde status kan in de loop van de tijd veranderen vanwege de prestaties en de kwaliteit van de nakomelingen van de hengst.

Prestatiebeoordeling

Het AES beoordeelt voortdurend de hengsten op basis van hun wedstrijdprestaties en de kwaliteit van het nageslacht. De beslissing om de status van een hengst te veranderen op basis van hun prestaties en/of kwaliteit van de nakomelingen ligt bij de jury.

5.2.1 Failed

Als hengsten bij de keuring niet voldoen aan de eisen die geformuleerd zijn met betrekking tot bouw, prestatievermogen, beweging, afstamming en algemene indruk, dan wordt de hengst niet

ingeschreven als gekeurde hengst voor de dekdienst. Ook ongezonde paarden worden uitgesloten. Deze hengsten worden gekenmerkt als 'failed'.

5.2.2 Registered hengsten

Hengsten krijgen de status Registered als zij veelbelovend zijn en kwaliteit laten zien maar zich nog verder moeten bewijzen om een hogere status te verkrijgen. Deze status is met name ontworpen voor jonge hengsten die nog niet helemaal volwassen zijn. Eigenaren wordt erop gewezen dat de Registered status hun in staat stelt om de hengst te gebruiken voor de eigen merries, maar dat het niet is toegestaan om de hengst te adverteren voor openbare dekkingen voor volledige stamboekpapieren. Registered hengsten zijn beperkt tot het dekken van 10 merries per jaar. Registered hengsten moeten in principe binnen twee jaar na de oorspronkelijke beoordeling opnieuw beoordeeld worden. Dat kan ertoe leiden dat de hengst niet langer goedgekeurd blijft voor de dekdienst, dat de Registered status wordt gehandhaafd of dat de status van de hengst wordt veranderd. Nakomelingen kunnen geregistreerd worden in het Main stamboek of Auxiliary stamboek.

5.2.3 Licensed hengsten

Hengsten die uitzonderlijk veel kwaliteit en potentieel vertonen op jonge leeftijd, kunnen de Licensed status krijgen bij hun eerste inspectie. Registered hengsten kunnen een Licensed status krijgen op basis van verdere inspecties en wanneer zij zich bewijzen in de kwaliteit van hun nakomelingen en hun sportprestaties. Licensed hengsten kunnen in aanmerking komen voor de Approved status. Zij moeten daarvoor onder het zadel worden voorgesteld aan de hengstenkeuringscommissie en conform hun leeftijd kunnen presteren. Op grond daarvan worden de voorgestelde hengsten gehandhaafd in de Licensed status of wordt de status veranderd. Een Licensed hengst mag jaarlijks dertig merries dekken. Nakomelingen kunnen geregistreerd worden in het Main stamboek of Auxiliary stamboek.

5.2.4 Approved hengsten

De Approved status wordt verstrekt op basis van prestaties en/of kwaliteit van de nakomelingen en/of verdere inspectie door keurmeesters. Approved hengsten hebben zich bewezen in de fokkerij en in de sport en geven een indicatie van betrouwbaarheid en geschiktheid die vergelijkbaar is met de prestaties van geteste hengsten van andere WBFSH-stamboeken. Approved hengsten mogen een ongelimiteerd aantal merries dekken. Nakomelingen kunnen geregistreerd worden in het Main stamboek of Auxiliary stamboek.

5.2.5 Elite hengsten

Hengsten die internationaal gepresteerd hebben op het hoogste niveau en/of waarvan het nageslacht constant bovengemiddeld presteert, worden beloond met een Elite kwalificatie. Deze beloning wordt toegekend door de keurmeesters en/of het management. Elite hengsten mogen een ongelimiteerd aantal merries dekken. De prestaties worden getoetst aan de gegevens uit de database van de FEI. Nakomelingen kunnen geregistreerd worden in het Main stamboek of Auxiliary stamboek. Om de inzet van elitehengsten te stimuleren, worden nakomelingen van Elite hengsten zonder kosten geregistreerd door AES.

5.3 Toekenning status

De status van een hengst wordt bepaald door de hengstenkeuringscommissie. Dit comité bestaat uit keurmeesters die een in de professionele paardenwereld algemeen erkende status als specialist genieten. Nieuwe keurmeesters kunnen te allen tijde worden voorgedragen door management, fokkers of keurmeesters.

De status van een hengst wordt bepaald door de hengstenkeuringscommissie tijdens de hengstenkeuring, op locatie of tijdens een speciale vergadering (Annual Review). Van hengsten die onvoldoende presteren en/of geen nakomelingen voortbrengen van voldoende kwaliteit, kan de status worden veranderd of zelfs worden ingetrokken. Veranderingen van status worden toegekend door de hengstenkeuringscommissie als de prestaties en het nageslacht van de hengst aangeven dat deze een aanwinst is voor de fokkerij.

Om de prestaties van hengsten te kunnen controleren, raadpleegt het AES de gegevens van FEI en door het IOC erkende Nationale Federaties. Als de status van een hengst veranderd wordt, wordt de eigenaar hiervan op de hoogte gesteld. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan er een jaar uitstel van verandering van status worden verleend. Als de eigenaar van mening is dat er verzachtende omstandigheden zijn voor de mindere prestaties van de hengst, dan moet hij of zij het AES hiervan op de hoogte brengen, inclusief ondersteunend bewijsmateriaal. Als de hengst een jaar uitstel krijgt of als verandering van status aan de orde is, wordt de eigenaar persoonlijk op de hoogte gebracht. De status van een hengst wordt gepubliceerd in de openbare database.

5.4 Veterinaire keuring

Alle goedgekeurde hengsten moeten een klinische en röntgenologische veterinaire inspectie ondergaan. De röntgenologische keuring moet bestaan uit tenminste de volgende 18 röntgenfoto's: straalbeen (2x2), sesambeentjes (2x2), sprong(3x2) knie (1x2) kogel achter (1x2).

De veterinaire keuring geeft aan of een paard geschikt is voor de sport.

Eigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het laten uitvoeren van de veterinaire keuring en het doorgeven van het resultaat daarvan aan het AES. Het niet tijdig doorgeven van het resultaat kan ertoe leiden dat de status van een hengst wordt ingetrokken. Veterinaire keuringen kunnen uitgevoerd worden door bevoegde dierenartsen/klinieken. AES kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor de kwaliteit en het resultaat van de veterinaire keuring. Aan de uitslag van de veterinaire keuring kunnen geen rechten worden ontleend. AES adviseert potentiële kopers van een paard te allen tijde het betreffende paard opnieuw veterinair te laten keuren. De status van een hengst is geen garantie voor de staat van zijn gezondheid.

5.5 Testen op WFFS

Eigenaren dienen hun hengsten te laten testen op het Warmblood Fragile Foal Syndrome (WFFS). De resultaten van deze test dienen te worden ingeleverd bij het AES. Deze resultaten worden gepubliceerd in de openbare database. Indien een hengst in de database aangemerkt staat als 'niet getest', adviseert het AES aan fokkers om de eigenaar van de betreffende hengst te verzoeken alsnog de hengst te testen voordat ze hem gebruiken voor de fokkerij.

5.6 DNA-profiel

Indien er van een hengst geen DNA-profiel bekend is, dient de eigenaar van de hengst genetisch materiaal ter beschikking te stellen aan het AES. Dit profiel wordt daarmee eigendom van het AES. Het AES laat vervolgens het DNA-profiel vaststellen. Het resultaat wordt gepubliceerd in de openbare database.

5.7 Beoordelingen van merries, veulens en jonge paarden

Het AES inspecteert en keurt fokmerries, veulens en jonge paarden.

5.7.1 Status

De beschikbare statussen voor fokmerries, veulens en jonge paarden in de stamboeken Main en Auxiliary zijn:

Third Premium:	1 ster
Second Premium:	2 sterren
First Premium:	3 sterren

Deze paarden komen in aanmerking voor een paarskleurig stamboekpapier.

Volwassen paarden kunnen meer sterren krijgen op basis van hun prestaties:

Goede prestaties op nationaal niveau: 4 sterren

Deze paarden komen in aanmerking voor een zilverkleurig stamboekpapier.

Goede prestaties op internationaal niveau (tenminste springen 1m50, dressuur Prix St-Georges, eventing 4*-niveau): 5 sterren

Deze paarden komen in aanmerking voor een goudkleurig stamboekpapier.

5.7.2 Keuringen

Merries en jonge paarden worden gekeurd tijdens regionale keuringen, daarnaast worden de keuringen ook uitgevoerd tijdens bestaande paardensportevenementen en op locatie.

Alle paarden moeten zowel aan de hand als los worden getoond. De 2- en 3-jarige spring- en eventingpaarden moeten geschoold zijn in het vrij springen.

5.7.3 AES-registratie

AES-registratie is verplicht voor alle paarden die meedoen aan AES-keuringen. Merries en andere paarden die geregistreerd zijn bij andere stamboeken, zijn ook toelaatbaar voor AES-beoordeling. Het paspoort van deze paarden wordt voorzien van een sticker en een stempel (Overstamped) van het AES. Merries met stamboekpapieren van een ander WBFSH-stamboek zijn toelaatbaar voor beoordeling in het AES Main stamboek.

Voor merries met andere papieren dan die van het hoofdstamboek van een ander WBFSH-stamboek, gelden dezelfde principes als voor jonge paarden. Dat wil zeggen dat die merries in aanmerking komen voor het Auxiliary of het Main stamboek. (zie hoofdstuk 8)

Alle paarden worden beoordeeld op basis van een volledig lineair profiel. Het resultaat hiervan wordt gepubliceerd in de openbare database.

Geclassificeerde merries en jonge paarden ontvangen een lineaire score, de uitslag daarvan wordt toegevoegd aan de AES database. De lineaire score bestaat uit gedetailleerde beschrijvingen van:

- a) Correctheid van ledematen en gezondheid, onderzocht op een harde ondergrond.
- b) Lichaamsbouw
- c) Stap
- d) Draf
- e) Galop
- f) Springen (alleen voor springpaarden en eventers, vanaf 2 jaar)

Voor de lichaamsbouw worden maar liefst 17 kenmerken vastgelegd, voor de beweging 15 kenmerken. Voor springpaarden en eventers worden daarnaast 10 kenmerken beschreven om de kwaliteiten als springpaard weer te geven.

5.7.4 Testen

Stichting AES beveelt ten zeerste aan dat alle fokmerries worden getest op het Warmblood Fragile Foal Syndrome en dat alle nakomelingen van niet-geteste ouders ook worden getest. Indien de eigenaar een paard heeft getest op de WFFS-status, is hij/zij verplicht om het resultaat door te geven aan het AES. Het resultaat wordt gepubliceerd in de openbare database.

Stichting AES beveelt sterk aan dat alle nieuw geregistreerde veulens DNA-geverifieerd zijn. Als de DNA-verificatie is uitgevoerd, wordt het resultaat duidelijk gemarkeerd in de database en in het paspoort.

6. Geografische omgeving

De Stichting Anglo European Studbook is een dochterstamboek van het in het Verenigd Koninkrijk gevestigde Anglo European Studbook Ltd.

De Stichting AES voert haar hoofdactiviteiten hoofdzakelijk uit in Nederland, waar zij anno 2019 ruim 600 veulens per jaar registreert. Daarnaast registreert het AES nog eens 500 veulens per jaar in andere EU-lidstaten.

De activiteiten bestaan uit registraties, keuringen en inspecties, uitgifte van stamboekpapieren en paspoorten en verkoopbevorderende activiteiten.

Het AES is in staat om actief te zijn in de gehele EU. De voornaamste landen tot nu toe wat betreft het aantal fokkers die gebruik maken van de diensten van het moederstamboek AES Ltd zijn

Nederland	(273)
België	(ruim 200)
Frankrijk	(ruim 150)
Duitsland	(ruim 50)
Polen	(40)
Oostenrijk	(minder dan 10)
Kroatië	(minder dan 10)
Spanje	(minder dan 10)
Italië	(minder dan 10)
Servië	(minder dan 10)
Noorwegen	(minder dan 10)
Denemarken	(minder dan 10)
Hongarije	(minder dan 10).

Indien Stichting AES verdere geografische uitbreiding zoekt binnen de EU, stelt zij de RVO hiervan op de hoogte.

7. Identificatie van paarden 7.a Wijze van identificatie

Alle AES geregistreerde paarden en pony's krijgen een microchip en een UELN. Ze ontvangen een Single Lifetime Identification Document (SLID, ook wel aangeduid als het paardenpaspoort). Het paardenpaspoort bevat een markeringsdiagram, het microchipnummer en de UELN in verband met de juiste identificatie van elk dier tijdens transport.

Alle registraties worden gedaan volgens de EU-richtlijnen voor de registratie van paarden. Dit omvat het opnemen van alle geregistreerde dieren in de Nationale Databank.

Voor paarden geregistreerd bij andere stamboeken die in het AES- fokprogramma worden opgenomen, worden door het AES de originele papieren voorzien van een sticker en een stempel om de gegevens en de authenticiteit van de originelen te beschermen.

Duplicaat-paspoorten moeten worden vermeden. In het geval van brand, diefstal of het verlies van paspoorten of papieren moet er een nieuw markeringsdiagram worden aangevraagd en een getekende verklaring worden ingeleverd.

Alle veulens moeten binnen zes maanden na geboorte worden geregistreerd. Het markeringsformulier moet worden aangevuld, ondertekend en afgestempeld door een dierenarts of door een AES-benoemde paardenpaspoortconsulent.

In het geval van late registraties (later dan zes maanden na geboorte) moet een schriftelijke bevestiging van de stamboom worden overlegd door de dierenarts van de fokker of een ouderschapstest door middel van bloedtype of DNA-testen, waarvoor de kosten bij de aanvrager liggen.

Aanvragen die later dan zes maanden na de geboortedatum worden gedaan, resulteren in de afgifte van een duplicaat paspoort dat het paard identificeert als niet geschikt voor humane consumptie, in overeenstemming met de voedselveiligheidsregelgeving.

Paarden van niet-WBFSH-stamboeken kunnen worden aangemeld voor het AES-fokprogramma. Ze worden geaccepteerd als ze geschikt geacht worden voor de AES-fokdoelen.

Als een paard sterft, moeten de papieren teruggestuurd worden naar het AES-kantoor. Deze mogen niet in omloop blijven. Het paspoort wordt als ongeldig bestempeld.

7b. Controlesystematiek

Alle paarden en pony's die aanwezig zijn bij AES-activiteiten (bijvoorbeeld keuringen, shows of veilingen) worden 'at random' gecheckt door middel van de microchipscanner. Alle AES-paspoorten zijn uitgerust met een chip die gelezen kan worden om de databank te checken en de authenticiteit van het document voor dat paard of die pony te verifiëren.

Zoötechnisch certificaat

Stichting AES geeft een zoötechnisch certificaat af als een integraal onderdeel van ieder nieuw paardenpaspoort (SLID), dit is terug te vinden op de laatste pagina van het document. Het AES zorgt er ook voor dat hengstenhouders zoötechnische certificaten kunnen genereren naast alle

dekcificaten. Stichting AES heeft ook procedures om zoötechnische certificaten af te geven voor alle andere levende producten (eicellen en embryo's).

8. Systeem voor registratie van de afstamming

8.1 De verschillende registratieprocedures uitgelegd voor ieder stamboek:

8.1.1 Registratieprocedure Main stamboek*

8.1.2 Registratieprocedure Auxiliary stamboek*

8.1.3 Registratieprocedure Foundation stamboek*

Het AES beschouwt de stamboeken Main en Auxiliary als hoofdsectie, Foundation als aanvullende sectie.

* Alle paarden moeten door een dierenarts gemicrochipped zijn vòòr de registratie. Alle verplichte formulieren en informatie moet verzonden worden naar het kantoor van Stichting AES. Fokkers dienen een kopie van alle originele formulieren te bewaren voor het onwaarschijnlijke geval dat er iets misgaat of verloren gaat in de post.

8.1.1 Registratieprocedure Main stamboek

Om een nakomeling in het Main stamboek van AES te kunnen registreren, dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- De vader moet bij het AES of bij een ander WBFSH-stamboek zijn goedgekeurd
- Van de moeder moeten tenminste drie generaties stamboom bekend zijn
- De moeder moet op papier inzetbaar zijn in een van de richtingen springen, dressuur of eventing
- Daarnaast dient de eigenaar het volgende aan te leveren:
  - Een compleet ingevuld AES-certificaat. Het voorste bovenste deel moet worden ingevuld en getekend door de hengsthouders. Het voorste onderste deel moet ingevuld worden door de fokker/eigenaar. De achterkant moet ingevuld, ondertekend en afgestempeld worden door een dierenarts. Een barcode sticker van de microchip moet door de dierenarts op de achterkant van het dekcificaat worden toegevoegd.
  - In het geval dat de vader van het paard goedgekeurd is bij een ander WBFSH-stamboek, stuurt de eigenaar het dekcificaat van dat stamboek en een ingevuld formulier "AES Sketch form" van de downloadpagina van de website van het AES. Dit formulier moet worden ingevuld, ondertekend en afgestempeld door een dierenarts. De barcode sticker van de microchip moet naast de sketch worden toegevoegd. In een aparte notitie moeten de gegevens van de eigenaars/fokkers worden toegevoegd.
  - Een fotokopie van de stamboom van de moeder die het UELN van de moeder bevat. Handgeschreven stambomen worden niet geaccepteerd.
  - Als de identificatie door de dierenarts of paspoortconsulent plaatsvindt na het spenen van het veulen, is een bloedtest (DNA) verplicht om de afstamming te kunnen bevestigen. Daarvoor kan de betreffende eigenaar contact opnemen met het AES.

Een stamboekpapier voor het Main stamboek heeft een roze kleur

8.1.2 Registratieprocedure Auxiliary stamboek

Om een nakomeling in het Auxiliary stamboek van AES te kunnen registreren, dient minimaal aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- De afstamming van één van de ouders is vastgesteld
- Minimaal één vastgestelde ouder moet op papier inzetbaar zijn in een van de richtingen springen, dressuur of eventing
- Daarnaast dient de eigenaar het volgende aan te leveren:
  - Een compleet ingevuld AES-certificaat indien beschikbaar. Het voorste bovenste deel moet worden ingevuld en getekend door de hengsthouders. Het voorste onderste deel moet ingevuld worden door de fokker/eigenaar. De achterkant moet ingevuld, ondertekend en afgestempeld worden door een dierenarts. Een barcode sticker van de microchip moet door de dierenarts op de achterkant van het dek certificaat worden toegevoegd.
  - In het geval dat de vader van het paard goedgekeurd is bij een ander stamboek, stuurt de eigenaar het dekcertificaat van dat stamboek en een ingevuld formulier “AES Sketch form” van de downloadpagina van de website van het AES, indien van toepassing. Dit formulier moet worden ingevuld, ondertekend en afgestempeld door een dierenarts. De barcode sticker van de microchip moet naast de sketch worden toegevoegd. In een aparte notitie moeten de gegevens van de eigenaars/fokkers worden toegevoegd.
  - Indien van toepassing: een fotokopie van de stamboom van de moeder die het UELN van de moeder bevat. Handgeschreven stambomen worden niet geaccepteerd.
  - Als de identificatie door de dierenarts of paspoortconsulent plaatsvindt na het spenen van het veulen, is een bloedtest (DNA) verplicht om de afstamming te kunnen bevestigen. Daarvoor kan de betreffende eigenaar contact opnemen met het AES. Een stamboekpapier voor het Auxiliary stamboek heeft een blauwe kleur.

8.1.3 Registratieprocedure Foundation stamboek:

Het Foundation stamboek is bedoeld voor alle paarden waarvan geen stamboekgegevens bekend zijn. Een paspoort voor een nieuwe registratie in het Foundation stamboek kan uitsluitend uitgegeven worden voor paarden in Nederland.

- De eigenaar dient tenminste het volgende aan te leveren:
  - Een compleet ingevuld AES-certificaat. Het voorste bovenste deel moet worden ingevuld en getekend door de hengsthouders. Het voorste onderste deel moet ingevuld worden door de fokker/eigenaar. De achterkant moet ingevuld, ondertekend en afgestempeld worden door een dierenarts. Een barcode sticker van de microchip moet door de dierenarts op de achterkant van het dek certificaat worden toegevoegd.

Een stamboekpapier voor het Foundation stamboek heeft een grijze kleur.

8.2 Stelsel voor het vastleggen van ouderschap

Het AES raadt alle fokkers ten eerste aan een DNA-monster van pasgeboren dieren in te dienen voor verificatiedoeleinden. Wanneer DNA geverifieerd is, wordt het vastgelegd in het paardenpaspoort (SLID) en in de openbare databank. Het is echter niet in alle gevallen verplicht voor fokkers om DNA-monsters in te dienen. Wanneer er geen DNA-verificatie heeft plaatsgevonden, zal dit duidelijk worden vermeld in het paardenpaspoort en in de openbaar toegankelijke database. De kosten voor DNA-onderzoek zijn voor rekening van de fokker.

Het ouderschap en de afstamming van de nakomelingen van AES-geregistreerde paarden wordt geverifieerd door de identificatiegegevens te controleren en door te kijken of deze overeenkomen via het microchip-nummer en alle andere relevante gegevens zoals het UELN die op de SLID zijn geregistreerd.

Voor nakomelingen van niet-AES hengsten is een zoötechnisch certificaat voor het sperma nodig. Voor nakomelingen van niet-AES merries registreert het AES alleen de stamboomgegevens als er

genoeg bewijs is verstrekt (bijvoorbeeld een kopie van hun paspoort met duidelijke identificatie en stamboom informatie van de merrie), mocht de fokker deze merrie(s) van een AES-paspoort willen voorzien.

In gevallen dat een stamboom niet kan worden bewezen, zal het AES waar mogelijk DNA-testen uitvoeren of de stamboom niet registreren en Auxiliary papieren uitgeven.

Ook indien er twijfel bestaat omtrent de juistheid van de afstamming, zal het AES van de eigenaar een DNA-controle verlangen.

Als de afstamming niet correct blijkt, wordt de fokker hierover ingelicht. Hij/zij wordt dan in de gelegenheid gesteld nieuwe gegevens te overleggen waaruit de afstamming blijkt. Mocht uiteindelijk de afstamming van een of beide ouders niet aangetoond kunnen worden, dan wordt het paard in een ander register worden opgenomen. De gegevens van de ontbrekende ouder(s) worden in de openbare database niet vermeld.

Mochten er onverhoopt fouten voorkomen in de database, dan worden deze conform de overlegde bewijzen gecorrigeerd. Eventueel betrokken fokkers en/of eigenaren worden van deze wijzigingen op de hoogte worden gesteld.

9. Informatie over de omstandigheden die creatie/reconstructie rechtvaardigen

Dit artikel is niet van toepassing op de Stichting AES.

10. Prestatieonderzoek

Het AES voert uitgebreide inspecties uit van haar fokdieren (zie hierboven, hoofdstuk 5). Naast inspecties voert het AES continu prestatie monitoring uit van haar paarden en pony's.

10.a Wijze van gegevensverzameling

Het AES-kantoor raadpleegt door uitwisseling van data in een continu proces nauwkeurige en betrouwbare bronnen om de prestaties te kunnen controleren, inclusief de FEI databank en de databases of uitslagenlijsten van de IOC-erkende Nationale Federaties.

10.b Wijze van registratie, validatie en datacommunicatie

Stichting AES koppelt de prestatie records van de FEI rechtstreeks aan haar openbare database voor optimale transparantie en communicatie. Transparantie ondersteunt de nauwkeurigheid van de gegevens. Het AES werkt alleen met gerenommeerde instanties die volledig betrouwbare gegevens verstrekken, waardoor de kwaliteit van de gegevens is gewaarborgd. Omdat de gegevens in de openbare AES database gepubliceerd worden, zijn deze voor iedereen, onder wie eigenaren en fokkers, inzichtelijk.

10.c Toepassing gegevens in het kader van selectiedoelen

Op basis van een consistent prestatie record kan een Registered of Licensed hengst worden gepromoveerd worden. Uitsluitend uitzonderlijk presterende hengsten krijgen de Elite status toegekend.

Om de prestaties van een hengst vast te kunnen stellen, beoordeelt de commissie de prestaties van het paard tot dan toe. Om voor de status elite hengst in aanmerking te kunnen komen, moet een goedgekeurde hengst minimaal meerdere klasseringen hebben op de volgende niveaus:

- Springen 1m50
- Dressuur PSG (Prix St.George)
- Eventing 4*

Voor de toepassing van gegevens voor merries en nakomelingen: zie hoofdstuk 5.7.1. AES stimuleert fokkers om paarden met zoveel mogelijk sterren in te zetten voor hun fokkerij.

11. Genetische evaluatie

Stichting AES voert op dit moment geen genetische evaluaties uit, maar blijft wel de wetenschappelijke ontwikkelingen binnen dit gebied volgen met het oog op toekomstig gebruik wanneer de resultaten en methoden dit toelaten.

12. Indeling van het stamboek

12a: onderverdeling in hoofdsectie en aanvullende secties

De Stichting AES registreert paarden in de volgende stamboeken:

- Main stamboek
- Auxiliary stamboek
- Foundation stamboek

12.b Onderverdeling in klassen van de hoofdsectie

Het Main stamboek bestaat uit paarden die AES zijn geregistreerd of paarden die zijn 'overstamped': paarden die voldoen aan dezelfde criteria maar die bij geboorte zijn geregistreerd bij een ander WBFSH-stamboek.

Stichting AES heeft geen aanvullende klassen opgesteld ten opzichte van het moederstamboek.

12.c Voorschriften, criteria en procedures voor opname in de hoofdsectie en aanvullende secties

12.c.1 Main stamboek

Om een nakomeling in het Main stamboek van AES te kunnen registreren, dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- De vader moet bij het AES of bij een ander WBFSH-stamboek zijn goedgekeurd
- Van de moeder moeten tenminste drie generaties stamboom bekend zijn
- De moeder moet op papier inzetbaar zijn in een van de richtingen springen, dressuur of eventing
- Daarnaast dient de eigenaar het volgende aan te leveren:
  - Een compleet ingevuld AES-certificaat. Het voorste bovenste deel moet worden ingevuld en getekend door de hengsthouders. Het voorste onderste deel moet ingevuld worden door de fokker/eigenaar. De achterkant moet ingevuld, ondertekend en afgestempeld worden door een dierenarts. Een barcode sticker van de microchip moet door de dierenarts op de achterkant van het dekcertificaat worden toegevoegd.

- In het geval dat de vader van het paard goedgekeurd is bij een ander WBFSH-stamboek, stuurt de eigenaar het dekcertificaat van dat stamboek en een ingevuld formulier “AES Sketch form” van de downloadpagina van de website van het AES. Dit formulier moet worden ingevuld, ondertekend en afgestempeld door een dierenarts. De barcode sticker van de microchip moet naast de sketch worden toegevoegd. In een aparte notitie moeten de gegevens van de eigenaars/fokkers worden toegevoegd.
- Een fotokopie van de stamboom van de moeder die het UELN van de moeder bevat. Handgeschreven stambomen worden niet geaccepteerd.
- Als de identificatie door de dierenarts of paspoortconsulent plaatsvindt na het spenen van het veulen, is een bloedtest (DNA) verplicht om de afstamming te kunnen bevestigen. Daarvoor kan de betreffende eigenaar contact opnemen met het AES.

Een stamboekpapier voor het Main stamboek heeft een roze kleur

12.c.2 Auxiliary stamboek

Om een nakomeling in het Auxiliary stamboek van AES te kunnen registreren, dient minimaal aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- De afstamming van één van de ouders is vastgesteld
- Minimaal één vastgestelde ouder moet op papier inzetbaar zijn in een van de richtingen springen, dressuur of eventing
- Daarnaast dient de eigenaar het volgende aan te leveren:
  - Een compleet ingevuld AES-certificaat indien beschikbaar. Het voorste bovenste deel moet worden ingevuld en getekend door de hengsthouders. Het voorste onderste deel moet ingevuld worden door de fokker/eigenaar. De achterkant moet ingevuld, ondertekend en afgestempeld worden door een dierenarts. Een barcode sticker van de microchip moet door de dierenarts op de achterkant van het dek certificaat worden toegevoegd.
  - In het geval dat de vader van het paard goedgekeurd is bij een ander stamboek, stuurt de eigenaar het dekcertificaat van dat stamboek en een ingevuld formulier “AES Sketch form” van de downloadpagina van de website van het AES, indien van toepassing. Dit formulier moet worden ingevuld, ondertekend en afgestempeld door een dierenarts. De barcode sticker van de microchip moet naast de sketch worden toegevoegd. In een aparte notitie moeten de gegevens van de eigenaars/fokkers worden toegevoegd
  - Indien van toepassing: een fotokopie van de stamboom van de moeder die het UELN van de moeder bevat. Handgeschreven stambomen worden niet geaccepteerd.
  - Als de identificatie door de dierenarts of paspoortconsulent plaatsvindt na het spenen van het veulen, is een bloedtest (DNA) verplicht om de afstamming te kunnen bevestigen. Daarvoor kan de betreffende eigenaar contact opnemen met het AES.

Een stamboekpapier voor het Auxiliary stamboek heeft een blauwe kleur

12.c.3 Foundation stamboek

Het Foundation stamboek is bedoeld voor alle paarden waarvan geen stamboekgegevens bekend zijn. Een paspoort voor een nieuwe registratie in het Foundation stamboek kan uitsluitend uitgegeven worden voor paarden in Nederland.

- De eigenaar dient tenminste het volgende aan te leveren:
  - Een compleet ingevuld AES-certificaat. Het voorste bovenste deel moet worden ingevuld en getekend door de hengsthouders. Het voorste onderste deel moet ingevuld worden door de fokker/eigenaar. De achterkant moet ingevuld, ondertekend en afgestempeld worden door een dierenarts. Een barcode sticker van de microchip moet door de dierenarts op de achterkant van het dek certificaat worden toegevoegd.

Een stamboekpapier voor het Foundation stamboek heeft een grijze kleur.

12.d Voorschriften, criteria en procedures voor opname in klassen binnen de hoofdsectie

Het Main stamboek is niet verder onderverdeeld. Een uitzondering is gemaakt voor paarden die geregistreerd zijn bij andere stamboeken en die in het AES-fokprogramma worden opgenomen. Deze paarden worden door het AES voorzien van een sticker en een stempel in de originele papieren om de gegevens en de authenticiteit van de originelen te beschermen. In het systeem worden deze paarden weergegeven als 'Overstamped'.

12.e Voorschriften opname paarden van een ander ras of specifieke hengstenlijn of merrielyn binnen dat andere ras in de hoofdsectie

Het AES neemt alleen nakomelingen van WBFSH-paarden op in de hoofdsectie (Main) van haar stamboek, geen paarden van andere rassen.

12.f Uitkruising hengsten van niet-WBFSH-stamboeken

Het AES staat ook beperkte uitkruising toe naar stamboekhengsten die geen lid zijn van de WBFSH, op voorwaarde dat deze werden geïnspecteerd en goedgekeurd in het stamboek in verband met hun geschiktheid voor de fokkerij van sportpaarden. De reden van het AES om deze flexibiliteit aan te bieden is de hoge waarde die het hecht aan genetische diversiteit en keuzevrijheid voor de fokkers.

12.g Procedure voor opwaardering nakomelingen van dieren uit aanvullende sectie naar hoofdsectie.

Opwaardering van paarden uit aanvullende secties naar de hoofdsectie is alleen mogelijk in de volgende gevallen:

- Van Foundation naar Auxiliary: als de afstamming van een of van beide ouders alsnog bekend wordt
- Van Foundation naar Main: als de afstamming van beide ouders alsnog bekend wordt en de vader goedgekeurd is bij een WBFSH-stamboek
- Van Auxiliary naar Main: als de gegevens van de ontbrekende ouder bekend worden en de vader goedgekeurd is bij een WBFSH-stamboek
- Van Auxiliary naar Main: als beide ouders bekend zijn en de vader later alsnog wordt goedgekeurd bij het AES of een ander WBFSH-stamboek

12.h Voorwaarden voor aanvaarding fokdieren voor natuurlijke dekking

Alle AES-goedgekeurde hengsten is het toegestaan om natuurlijk te dekken. De eigenaar van de hengst is te allen tijde zelf verantwoordelijk voor alle risico's die hieruit voortvloeien, inclusief gezondheidsrisico's, schade aan (bezittingen van) derden, schade aan paarden, etc.

12.i Voorwaarden voor aanvaarding fokdieren voor kunstmatige inseminatie

Alle AES-goedgekeurde hengsten is het toegestaan om via kunstmatige inseminatie, zowel vers als bevroren, ingezet te worden voor de fokkerij. De eigenaar van de hengst is te allen tijde zelf verantwoordelijk voor alle risico's die hieruit voortvloeien, inclusief de gezondheidsrisico's. De eigenaar van de hengst is tevens verantwoordelijk voor de kwaliteit van het sperma en de juiste informatie daarover.

12.j Verbod op reproductietechnieken

Op dit moment kent het AES geen verbod op reproductietechnieken. Het AES accepteert nakomelingen uit alle bekende methoden van reproductie, inclusief natuurlijke dekking, bevruchting met gekoeld sperma, bevruchting met vers sperma, bevruchting met bevroren sperma, embryotransfers, geslachtssperma, ICSI en klonen.

13. Aantallen

13a. Aantal ingeschreven dieren in het AES

Gegevens afkomstig van het moederstamboek.

In totaal heeft AES 192476 dieren in de database geregistreerd. Hier horen ook de paarden bij die in de afstamming van geregistreerde paarden vastgelegd moeten worden. Deze paarden zijn vermeld in de rubriek Parental.

Uitgesplitst naar het soort register:

Auxiliary	12225
Auxiliary pony	41
Foundation	1023
Foundation pony	6
Main	26213
Main pony	41
Overstamped	434
Parental	147634
Stallion	4598
Stallion pony	31

Uitgesplitst naar geslacht:

Register	Merrie	Ruin	Hengst
Auxiliary	6424	849	5019
Auxiliary Pony	24		22
Foundation	645	108	285
Foundation Pony	1	1	4
Main	13676	955	11963
Main Pony	18	1	23

13b. Aantal dekkingen

2018: 1083 digitaal gegenereerde dekbonnen

2019: 1297* digitaal gegenereerde dekbonnen (stand augustus 2019)

Het verschil tussen het aantal gegenereerde dekbonnen en het aantal geregistreerde veulens wordt verklaard door het nog in omloop zijn van fysieke dekbonnen. Per 2019 is het alleen nog mogelijk om digitaal gegenereerde dekbonnen te gebruiken.

Er is een toename van het aantal dekkingen van 5-10% per jaar in registraties via het AES, dit is de trend van de afgelopen 5 jaren.

13.c. Aantal inseminaties

Het aantal kunstmatige inseminaties ligt rond de 3000 voor 2018. Het AES registreert ook veulens van andere WBFSH-stamboeken, net zoals zij ook veulens van AES-hengsten en -merries registreren. Onze inschatting is dat dit ongeveer tegen elkaar wegvalt. Ook in het aantal inseminaties is de laatste 5 jaar een groei van 5-10% per jaar waar te nemen.

13.d. Aantal mannelijke dieren ingezet voor de fokkerij

2017	465
2018	453
2019	521*

Tot 2018 was dit aantal relatief stabiel, in 2019 is de inzet van het aantal AES-goedgekeurde hengsten substantieel toegenomen.

13.e. Aantal vrouwelijke dieren ingezet voor de fokkerij

In de AES-database staan 13.860 merries geregistreerd met een AES UELN/paspoort. Daarnaast zijn ongeveer 12.500 merries geregistreerd van andere stamboeken die de moeder zijn van een AES-geregistreerd paard.

13.f. Aantal geboren dieren

2016	2489	waarvan 499 in Nederland
2017	2606	waarvan 472 in Nederland
2018	2783	waarvan 626 in Nederland

Dat betekent een toename van ~5% per jaar.

13.g. Aantal actieve fokkers

2017	1406	waarvan 226 in Nederland
2018	1510	waarvan 273 in Nederland

13.h. Aantal leden/aangeslotenen

2017	4246	waarvan 596 in Nederland
2018	4528	waarvan 661 in Nederland
2019	4000*	waarvan 569 in Nederland

*Het seizoen 2019 is nog niet voorbij, de verwachting op grond van de ervaring is dat het aantal van 2018 overstege wordt.

14. Beleid inteeltproblematiek en erfelijke gebreken

Het AES staat lijnenteelt toe voor zowel hengsten- als moederlijnen. Het AES streeft er altijd naar om voorop te lopen in transparantie en controle op basis van onze groeiende kennis over recessieve mutaties.

Het AES vermeldt duidelijk de WFFS-status (getest – positief, getest – negatief, niet getest) van elk dier in de database.

15. Afgifte paardenpaspoorten en zoötechnische certificaten

Het AES geeft een zoötechnisch certificaat uit als een integraal onderdeel van ieder nieuw paardenpaspoort (SLID) dat ook door het AES verstrekt wordt. Dit is terug te vinden op de laatste pagina van het document. Het AES zorgt er ook voor dat hengstenhouders zoötechnische certificaten kunnen genereren naast alle dek-certificaten. Het AES heeft ook procedures om zoötechnische certificaten af te geven voor alle andere levende producten (eicellen en embryo's). Eigenaren van hengsten of daartoe gemachtigden kunnen via het AES-systeem zoötechnische certificaten genereren en downloaden.

16. Uitvoering fokprogramma 16.a Medewerkers

Stichting AES is trots op haar uitstekende personeelsopleiding en –ontwikkeling. Collega's die lineair scoren en/of jureren nemen regelmatig deel aan World Breeding Federation evenementen en seminars om op de hoogte te blijven van de internationale ontwikkelingen in de fokkerij.

Kantoormedewerkers worden actief betrokken bij de feedback en de ontwikkeling van processen en krijgen extra mogelijkheden om via het bijwonen van excursies en evenementen sterk betrokken te blijven bij het stamboek.

Kantoormedewerkers staan voortdurend in contact met het management als het gaat om prestatiebeoordelingen en kwaliteitsborging.

16.b Beschikbare faciliteiten en apparatuur

Stichting AES heeft geïnvesteerd in moderne faciliteiten en IT-systemen in verband met de ondersteuning van haar werkzaamheden. De IT-systemen zijn ook wat betreft veiligheid en privacybescherming van hoog niveau. Meerdere keren per dag worden via backups de data veiliggesteld. De software komt tegemoet aan de moderne eisen wat betreft de privacywetgeving.

AES investeert continu in technologie om gegevens op een veilige en nauwkeurige manier te registreren en op te slaan, onder andere om zo paspoorten van de best mogelijke kwaliteit te kunnen produceren. Het AES heeft substantieel geïnvesteerd in een eigen softwaresysteem waardoor het AES in staat is om zaken als de stamboekadministratie, facturatie, database, lineaire scores en geautomatiseerde data-uitwisseling met officiële instanties zoals de RVO zelf uit te voeren. Het moederstamboek Anglo European Studbook Ltd beschikt over de best mogelijke computers, machines voor de productie van paspoorten, readers/writers voor de NFC tags verwerkt in het paspoort, barcodescanners voor het scannen van de chipnummers en professionele printers. Voor toekomstig genetisch onderzoek is het moederstamboek ook in het bezit van sequencers, realtime PCR's en centrifuges.

17. Uitbesteding activiteiten

Het AES is daarmee zelfvoorzienend en streeft ernaar dat te blijven, niets van dit alles wordt uitbesteed aan derden.